

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Prop. 37 L

(2018–2019)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i EØS-vareloven (behandling av klager på avgjørelser om akkreditering)

*Tilråding fra Nærings- og fiskeridepartementet 14. desember 2018,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Solberg)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Nærings- og fiskeridepartementet legger med dette fram forslag til endringer i lov 12. april 2013 nr. 13 om det frie varebytte i EØS (EØS-vareloven). Hensikten med endringene er å sørge for at Norsk akkrediterings klageordning tilfredsstiller de krav som følger av den internasjonale standarden for akkreditering.

2 Bakgrunn for lovforslaget

2.1 Gjeldende rett og praktiseringen av denne

Europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 765/2008 (heretter forordningen) om fastsettelse av krav til akkreditering og markedstilsyn for markedsføring av varer inneholder bestemmelser om organisering og utføring av akkreditering. Forordningen er gjennomført i Norge i EØS-vareloven. Det følger av forordningens artikkel 4 nr. 1 at hver EØS-stat skal utpeke ett nasjonalt akkrediteringsorgan. Norsk akkreditering er nasjonalt akkrediteringsorgan i Norge. Norsk akkreditering er et forvaltningsorgan under Nærings- og fiskeridepartementet.

Akkreditering er en formell anerkjennelse av at en virksomhets kvalitetssystemer og kompe-

tanse er i samsvar med nasjonale og/eller internasjonale krav. Akkrediterte virksomheter kan teste og godkjenne at produkter og tjenester følger gjeldene regelverk. Akkreditering er en internasjonal ordning, og benyttes som et verktøy for å fremme handel med varer og tjenester over landegrensene. For norske bedrifter betyr akkreditering enklere tilgang til eksportmarkedene gjennom at produktkrav kan oppfylles i Norge og være gyldig i store deler av verden.

Norsk akkreditering har signert multilaterale avtaler om gjensidig godkjenning av akkrediteringer med European co-operation for Accreditation (EA), International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) og International Accreditation Forum (IAF). Slik gjensidig godkjenning er basert på at akkrediteringsorganer følger kravene i standarden NS-EN ISO/IEC 17011, og innebærer at akkreditering utført av Norsk akkreditering anerkjennes i utlandet. For å være part i avtalene er Norsk akkreditering forpliktet til å gjennomgå fagfelleevaluering. I praksis er det EA som gjennomfører evalueringen av Norsk akkreditering på vegne av alle de tre organisasjonene (EA, ILAC og IAF).

Forordningen stiller spesifikke krav til organisering og utføring av akkreditering som Norsk akkreditering må forholde seg til. I forordningens artikkel 10 henvises det til det ovenfor nevnte internasjonale systemet som blant annet forutset-

ter at akkrediteringsorganet gjennomgår en fagfelleevaluering jevnlig.

Det følger av artikkel 5 nr. 5 i forordningen at det skal fastsettes fremgangsmåter for behandling av klager på avgjørelser om akkreditering, men det står ikke nærmere beskrevet hvordan fremgangsmåten for behandling av klager skal utformes. Gjennom artikkel 11 nr. 1 henvises det til standarden NS-EN ISO/IEC 17011. Denne standarden inneholder nærmere retningslinjer for behandling av klager, som omtales nærmere nedenfor. Ved denne henvisningen er det opprettet en forbindelse til standarden og det sies uttrykkelig at en akkrediteringsmyndighet som viser at den overholder standarden også anses å overholde forordningen.

Det fremgår av standarden NS-EN ISO/IEC 17011 artikkel 7.13.3 at akkrediteringsorganet skal være ansvarlig for alle avgjørelser på ethvert nivå av behandlingen av klager fra akkrediterte virksomheter («The accreditation body shall be responsible for all decision at all levels of the handling process for appeals.»).

Det følger av det ovenstående at standarden, som det er referert til i forordningen og som forutsettes oppfylt for at Norsk akkreditering skal være del av det internasjonale systemet, krever at akkrediteringsorganet skal være ansvarlig for alle avgjørelser på ethvert nivå av behandlingen av klager. Dette står i kontrast til hovedregelen i norsk forvaltningsrett som innebærer full prøving av overordnet organ.

Det er klarlagt at vedtak fra Norsk akkreditering om akkreditering (innvilge, opprettholde, utvide, innskrenke, suspendere, trekke tilbake mv.) er et enkeltvedtak som faller inn under forvaltningslovens bestemmelser.

Tilfredsstillende klagebehandling er en viktig forutsetning i vårt forvaltningssystem. I Norge har den klare hovedregelen vært at et vedtak fattet i forvaltningen kan klages inn for det nærmest overordnede organ til det som har fattet vedtaket og at det skal kunne foretas en ny prøving av saken. Hovedregelen om adgangen til å påklage enkeltvedtak i forvaltningen er lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, forvaltningsloven (fvl.) § 28 (1): «*Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket*». Etter denne bestemmelsen er klageinstansen altså det organet som er «nærmest overordnet» underinstansen. Videre fremgår det av fvl. § 34 at når overordnet organ mottar en klage kan det foreta en fullstendig ny prøving av saken.

Det fremgår av EØS-vareloven § 3 annet ledd at Norsk akkreditering i dag har et unntak fra hovedregelen i forvaltningslovens klagesystem i det det fremgår: «*Enkeltvedtak om akkreditering kan påklages til Norsk akkrediterings klageutvalg*». Bestemmelsen hjemler med dette unntak fra fvl. § 28 som stiller krav om klageadgang til nærmeste overordnede forvaltningsorgan, som i dette tilfellet ville ha vært Nærings- og fiskeridepartementet. Det er likevel slik at denne bestemmelsen ikke hjemler unntak fra forvaltningslovens krav til klageorganets kompetanse, det vil si hva som kan prøves og konsekvenser av prøvingen. Norsk akkreditering er dermed underlagt hovedregelen i forvaltningsloven § 34 annet ledd der det fremgår at: «*Tas klagen under behandling, kan klageinstansen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter*», altså full prøving i to instanser.

Norsk akkrediterings klageordning har imidlertid blitt praktisert slik at klageutvalget kun gir en rådgivende uttalelse og endelig vedtak i klagesaken treffes av førsteinstansens leder. Bakgrunnen for denne praktiseringen er det ovenfor nevnte kravet som oppstilles i forordningen der krav i standarden skal overholdes, noe som innebærer at akkrediteringsorganet skal være ansvarlig for alle avgjørelser på ethvert nivå av behandlingen av klager.

Det følger av det ovenstående at den måten Norsk akkrediterings klageordning utføres på i dag er i samsvar med forordningen og standarden, men det er behov for å avstemme den med fvl. § 34.

2.2 Forslag i høringsnotatet

I lovforslaget som ble sendt på høring foreslo Nærings- og fiskeridepartementet en kodifisering av den praksis Norsk akkreditering allerede følger.

Det ble i forslaget vist til at departementet mener at Norsk akkreditering står i en særstilling som medfører et behov for å opprettholde en klageordning som avviker fra reglene om klage i forvaltningsloven og som derfor krever et unntak. Norsk akkreditering er del av en internasjonal ordning som stiller krav til utøvelsen av denne myndigheten og til den nærmere utformingen av klagereglene. Samtidig er det behov for en klargjøring av reglene om behandling av klager og klageutvalgets kompetanse.

Følgende endring i EØS-vareloven ble foreslått: § 3 annet ledd skal lyde: «*Enkeltvedtak om akkreditering kan ikke påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd.*».

Videre inneholdt høringsnotatet forslag til følgende forskriftsbestemmelse:

§ 1 Innsigelser

En virksomhet som er eller søker om å bli akkreditert av Norsk akkreditering, og som er uenig i vedtak om akkreditering, suspensjon av akkreditering, tilbaketrekking av akkreditering, utvidelse av akkrediteringsomfang og reduksjon av akkrediteringsomfang kan kreve at saken vurderes på nytt.

Innsigelser skal sendes Norsk akkreditering innen tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Dersom vedtaket ikke endres etter fornyet behandling i Norsk akkreditering, oversendes saken og tilhørende dokumentasjon til et utvalg bestående av leder, nestleder og et ytterligere medlem. Norsk akkreditering oppnevner utvalgets medlemmer for tre år. Utvalget skal vurdere saken, og gir sin anbefaling til Norsk akkreditering, som avgjør om innsigelsen skal tas til følge.

Utvalgets medlemmer har taushetsplikt etter reglene i forvaltningsloven §§ 13 til 13 e. Reglene om habilitet i forvaltningsloven §§ 6 til 10 gjelder for utvalgets medlemmer så langt de passer. Utvalgets medlemmer kan ikke være ansatt i Norsk akkreditering.

Bruken av begrepet «innsigelse» ble brukt for å klargjøre at det ikke er tale om en ordinær klageadgang.

Det fremgikk også av høringsnotatet at departementet har vurdert muligheten for å opprette et eget klageorgan hvis myndighet er begrenset til å enten stadfeste Norsk akkrediterings avgjørelse, eller å oppheve avgjørelsen og sende saken tilbake til Norsk akkreditering til helt eller delvis ny behandling. Formelt sett ville det da ha vært Norsk akkreditering som fatter beslutning om akkreditering. Det kan imidlertid stilles spørsmål ved om en slik ordning vil være i samsvar med krav om at akkrediteringsorganet skal være ansvarlig for alle avgjørelser på ethvert nivå av behandlingen av klager fra akkrediterte virksomheter. Den omstendighet at det er fastsatt forholdsvist detaljerte krav til klagebehandling i en internasjonal standard for akkrediteringsorganer kan også tale for å opprettholde en ordning som ligger tett opp til disse kravene.

2.3 Høringen

Departementet sendte forslaget til lovendringer til følgende høringsinstanser 27. juni 2017.

Arbeids- og sosialdepartementet
Barne- og likestillingsdepartementet
Finansdepartementet
Forsvarsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Olje- og energidepartementet
Samferdselsdepartementet
Utenriksdepartementet

Brønnøysundregistrene
Datatilsynet
Direktoratet for arbeidstilsynet
Direktoratet for byggkvalitet
Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi)
Direktoratet for naturforvaltning
Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enterprise Europe Network
Finanstilsynet
Forbrukerombudet
Forbrukerrådet
Helsedirektoratet
Innovasjon Norge
Justervesenet
Klima- og forurensningsdirektoratet
Konkurransetilsynet
Mattilsynet
Norsk akkreditering
Oljedirektoratet
Petroleumstilsynet
Nasjonal kommunikasjonsmyndighet
Sjøfartsdirektoratet
Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell
Statens jernbanetilsyn
Statens legemiddelverk
Statens vegvesen Vegdirektoratet
Utdanningsdirektoratet
Akademikerne
Arbeidsgiverforeningen Spekter
Bedriftsforbundet
Den Norske Advokatforening
Den Norske Legeforening
Den Norske Revisorforening
DNV GL
Finans Norge
Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede (UNIO)
Hovedorganisasjonen Virke
Institutt for arbeidslov- og velferdsforskning (FAFO)

KS
Landsorganisasjonen i Norge
Nemko
Regnskap Norge
Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening (NARF)
Norges Juristforbund
Norsk Elektroteknisk Komité
Næringslivets Hovedorganisasjon
Standard Norge
Tilsynsrådet for Advokatvirksomhet
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

2.4 Høringsinstansenes syn

Departementet sendte forslaget ut på høring til 59 høringsinstanser, og mottok 21 høringsuttalelser. Følgende hadde ingen merknader:

Landbruks- og matdepartementet
Arbeids- og sosialdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Kulturdepartementet
Utenriksdepartementet
Samferdselsdepartementet
Datatilsynet
Arbeidstilsynet
Norsk akkreditering
Statens legemiddelverk
Statens vegvesen
Helsedirektoratet
Brønnøysundregistrene
Statens Jernbanetilsyn

Standard Norge hadde ingen merknader til den foreslåtte endringen, men de hadde to kommentarer, hvorav den ene omhandlet bruken av begrepet «innsigelse» istedenfor «klage». Standard Norge stilte videre spørsmål til utformingen av forskriften der det fremgår at ansatte i Norsk akkreditering ikke kan være medlem i utvalget for behandling av innsigelser. De stiller spørsmål ved om denne bestemmelsen også omfatter personer som Norsk akkreditering har leid inn som tekniske bedømmere i akkrediteringsprosesser, eller kan personer som deltar eller har deltatt som tekniske bedømmer kunne oppnevnes som medlemmer i utvalget.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) støtter forslaget.

Nkom skriver at de støtter de foreslåtte endringene av EØS-vareloven og forslaget til forskriftsbestemmelse. Videre at Nkom deler depar-

tementets syn om at akkreditering står i en særstilling og anser at forslaget vil ivareta innsigelser på avgjørelser fra Norsk akkreditering i tråd med internasjonale krav.

DSB skriver at de støtter Nærings- og fiskeridepartementets forslag til endringer for å bringe norsk regelverk i samsvar med den internasjonale standardens bestemmelser om klager på avgjørelser om teknisk akkreditering. Av klarhetshensyn overfor brukerne foreslår DSB at det føyes til en setning om innsigelsesadgangen i lovens § 3, annet ledd, i umiddelbar tilknytning til unntaket fra forvaltningslovens regel om klage (DSBs forslag i kursiv): Enkeltvedtak om akkreditering kan ikke påklages etter forvaltningsloven § 28 første ledd. *Det er imidlertid adgang til å fremme innsigelse over slike vedtak, jfr. fjerde ledd.*

DNV GL skriver at:

Det synes ubestridt at NA som offentlig organ er bundet av forvaltnings- og offentlighetslovgivningen i sin virksomhet. Beslutninger om tildeling, suspensjon og tilbaketrekking av akkrediteringer utgjør enkeltvedtak i forvaltningslovens forstand.

DNV GLs utgangspunkt er av den grunn at klagereglene i forvaltningsloven som utgangspunkt bør komme til anvendelse. Det gjelder ikke bare med hensyn til hvilket organ som formelt behandler klagen. Det gjelder også blant annet med hensyn til hvilke forhold som kan utgjøre klagegrunn. Grunnlag for klage vil kunne være ikke bare NAs konkrete akkrediteringsfaglige vurdering av om et akkrediteringskrav er oppfylt. Basert på erfaring vil det f.eks. også være feil knyttet til saksbehandlingen som likebehandling, proporsjonalitet, kontradiksjon, varsling og tidsbruk.

Det skal ikke være nødvendig for DNV GL å redegjøre for de grunnleggende rettssikkerhetsbetraktningene som begrunner behov for en reell mulighet til å påklage forvaltningsvedtak, uten å måtte gå til domstolene. Vi begrenser oss til å peke på følgende tre forhold: (i) Basert på erfaring, vil eksistensen av en reell klageordning kunne ha en disiplinerende effekt for den fagmessige utføringen av de aktuelle oppgavene. (ii) Den foreslåtte løsnings innebærer at domstolsprøvelse av forvaltningsvedtakene vil finne sted uten forutgående klageprosess, noe som må antas å være prosessdrivende. (iii) Endelig er akkreditering i dag et vilkår for tildeling av visse tillatelser. Det gjelder for eksempel adgang til å opptre som

utpekt teknisk kontrollorgan etter loven om tekniske kontrollorganer. Den foreslåtte løsningen innebærer at saksbehandlingen mht hvorvidt de sentrale vilkårene for rett til å utøve virksomhet, er fullstendig unntatt forvaltningsrettslig klagebehandling.

DNV GL bestrider ikke at ISO 17011 gir anvisning på en ordning med organintern klageadgang. Det er imidlertid åpenbart at standarden, slik den blir forstått og anvendt i Norge, ikke er til hinder for gjensidig godkjenning av akkrediteringer utstedt av NA. Standarden gir etter DNV GLs syn anvisning på minimumsløsninger, ikke på ufravikelige krav. At klager i Danmark og Sverige behandles i henholdsvis Klagenemnden for Offentlige Udbud og forvaltningsdomstolene, stadfester at det er rom for større rettssikkerhet i klageprosessen enn den som ISO 17011 gir anvisning på. Det fremstår slik som kunstig å benytte forholdet til ISO 17011 som hovedbegrunnelse for å unndra klager på NAs vedtak fra alminnelige forvaltningsrettslige klageprinsipper og regler.

Det eneste gyldige begrunnelsen for å fravike lovens alminnelige ordning om klagemulighet til overordnet organ vil etter vårt skjønn være om departementet fant at det ikke innehar tilstrekkelig kompetanse til å behandle klager på enkeltvedtak innenfor dette området.

DNV GL finner dermed at den eksisterende klageordningen, som i praksis innebærer et kompromiss mellom kravene i forvaltningsloven og kravene i ISO 17011 bør beholdes. Forslaget om endring av loven bør derfor forkastes.

For det tilfellet at departementet likevel ønsker å gå videre med en endring av rammevilkårene for akkrediteringsorganet NA ved å fastslå at det ikke er klageadgang etter forvaltningsloven, vil DNV GL oppfordre til at endring av rammevilkårene for akkrediteringsorganet blir koordinert med endring av rammevilkårene for de akkrediterte sertifiseringsorganene som er underlagt både offentligrettslige krav og krav i akkrediteringer. Ett eksempel som er nært tilknyttet EØS-vareloven, er virksomheten til tekniske kontrollorganer eller «notified bodies» etter loven om tekniske kontrollorganer. Det fremgår av loven om tekniske kontrollorganer § 5 at forvaltningsloven kommer til anvendelse på det utpekte kontrollorganets beslutninger om tildeling, nektelse, suspensjon og tilbaketrekking av sertifikater. Det gjelder også klager på vedtakene. For sertifise-

ring iht Medical Devices Directives, er klageorganet for eksempel Helsedirektoratet, mens det for sertifisering iht Pressure Equipment Directive er Direktoratet for Samfunnssikkerhet og Beredskap. Dette til tross for at det i den anvendelige akkrediteringsstandard, ISO 17065, i punkt 7.13 er oppstilt egne regler for klagebehandlingen internt i sertifiseringsorganet, og til tross for at det i punkt 7.6.1 fremgår at «The certification body shall be responsible, and shall retain authority for, its decisions relating to certification». Etter DNV GLs syn taler gode grunner for å revurdere lovskravet om etterlevelse av forvaltningslovens krav for disse aktivitetene. Det gjelder i særdeleshet om departementet nå ønsker å unnta NAs virksomhet fra klagereglene.

Nemko skriver at de er på prinsipielt grunnlag skeptisk til at muligheten for å påklage et vedtak fjernes for et organ som i realiteten har monopol på sin tjeneste og samtykker derfor ikke til endring som foreslått.

Justis- og beredskapsdepartementet skriver blant annet at:

Behovet for lovendring er, slik vi leser høringsnotatet, hovedsakelig begrunnet i at dagens ordning der klageorganet ikke har kompetanse til å fatte vedtak, men kun avgir en anbefaling til Norsk akkreditering, ikke er i samsvar med forvaltningsloven § 34.

Begrensningen i klageorganets kompetanse er nødvendig for å overholde standarden NS-EN ISO/IEC 17011 som inneholder krav til organisering og utføring av teknisk akkreditering. Det fremgår av høringsnotatet at det er et vilkår i flere multilaterale avtaler om gjensidig godkjenning inngått av Norsk akkreditering at kravene i standarden følges. På denne bakgrunn har Justis- og beredskapsdepartementet ikke innvendinger til at det gjøres unntak fra forvaltningslovens § 34. Ordningen innebærer også et unntak fra forvaltningsloven § 28 første ledd om klage til overordnet forvaltningsorgan allerede er ivaretatt gjennom EØS-vareloven § 3 annet ledd.

Dersom formålet med lovendringen er å sørge for at dagens ordning er i samsvar både med NS-EN ISO/IEC 17011 og forvaltningslovens regler, vil det være tilstrekkelig å ta inn en bestemmelse om klageorganets begrensede kompetanse i EØS-vareloven § 3. De øvrige saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven kapittel VI vil dermed gjelde som i dag.

2.5 Departementets vurdering

Lovforslaget er i hovedsak begrunnet i at dagens ordning, der klageorganet ikke har kompetanse til å fatte vedtak, men kun avgir en anbefaling til Norsk akkreditering, ikke er i samsvar med forvaltningslovens hovedregel for klagebehandling. Begrensningen i klageorganets kompetanse er nødvendig for å overholde standarden NS-EN ISO/IEC 17011 som inneholder krav til organisering og utføring av teknisk akkreditering. Videre er det slik at det følger av forordningens henvisning til standarden at en akkrediteringsmyndighet som viser at den overholder standarden også anses å overholde forordningen. Det er også et vilkår i flere multilaterale avtaler om gjensidig godkjenning inngått av Norsk akkreditering at kravene i standarden følges. Den internasjonale ordningen nødvendiggjør et unntak fra fvl. § 28 første ledd om klage til overordnet forvaltningsorgan. Dette er allerede ivare tatt gjennom unntaket i EØS-vareloven § 3 annet ledd.

Departementet slutter seg til Justis- og beredskapsdepartementets vurdering om at et unntak fra fvl. § 34, vil sikre tilstrekkelig hjemmel for den ønskede klageordningen til Norsk akkreditering. Ordningen innebærer at Norsk akkrediterings klageorgan ikke kan treffe vedtak i saken, men gir en anbefaling til Norsk akkreditering som avgjør om klagen skal tas til følge. Justis- og beredskapsdepartementet har ikke innvendinger til at det gjøres et slikt unntak fra fvl. § 34.

Merknadene fra Standard Norge og DSB omhandler slik departementet forstår det først og fremst utformingen av forskriften og terminologien. Disse kommentarene vil departementet ta med seg videre i forskriftsarbeidet.

Både DNV GL og Nemko er kritiske til forslaget. Slik departementet oppfatter merknaden fra Nemko, er det en merknad rettet til det internasjonale systemet Norsk akkreditering er underlagt ved at det for å overholde standarden NS-EN ISO/IEC 17011 er nødvendig med en begrensning i klageorganets kompetanse og at dette således er en kritikk av systemet som sådan.

DNV GL er kritisk til forslaget og viser blant annet til at «grunnleggende rettssikkerhetsbetraktninger som begrunner behov for en reell mulighet til å påklage forvaltningsvedtak, uten å måtte gå til domstolene.» Samtidig skriver de at «DNV GL finner dermed at den eksisterende klageordningen, som i praksis innebærer et kompromiss mellom kravene i forvaltningsloven og kravene i ISO 17011 bør beholdes. Forslaget om endring av loven bør derfor forkastes.»

Det fremgår av det ovenstående at DNV GL på den ene siden er skeptiske til en begrenset klageadgang, men at de samtidig støtter den eksisterende klageordningen som i realiteten har blitt praktisert som en begrenset klageordning. Departementet forstår likevel kommentaren slik at DNV GL er kritiske til en begrenset klageadgang.

Departementet har vurdert merknadene fra Nemko og DNV GL og anser begge merknadene som kritikk av de føringer som følger av det internasjonale systemet og hvordan dette påvirker Norsk akkrediterings klageordning. Det internasjonale systemet medfører at det forutsettes at akkrediteringsmyndigheten skal ha kontroll på saken også i klagebehandlingen. Departementet vurderer det slik at en begrensning i klageorganets kompetanse er nødvendig for at Norsk akkreditering skal overholde de internasjonale krav som blir stilt. Departementet viser videre til at Justis- og beredskapsdepartementet med dette som bakgrunn ikke har innvendinger til at det gjøres unntak i klageorganets kompetanse.

Departementet støtter fullt ut DNV GLs merknad om at akkrediteringsprosessen må følge en forsvarlig saksbehandling og understreker at de grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper om forsvarlig saksbehandling, partsoffentlighet, habilitet, taushetsplikt med mer vil bli lagt til grunn.

Departementet vil videre bemerke at det også er i de akkrediterte virksomhetenes interesse at Norsk akkreditering overholder de internasjonale krav og er en del av det internasjonale systemet for gjensidig godkjenning. Det forhold at Norsk akkreditering er en del av systemet for gjensidig godkjenning medfører at akkreditering utført av Norsk akkreditering anerkjennes i utlandet.

Det tas sikte på å utarbeide forskrift om innholdet i klagebehandlingen når den foreslåtte lovendringen er på plass.

3 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil ikke ha vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, og vil kunne gjennomføres innenfor gjeldende budsjetttrammer. Forslaget vil videre ikke ha vesentlige konsekvenser for fylkeskommunal eller kommunal forvaltning. Det er forholdsvis få klager på avgjørelser om akkreditering. Norsk akkreditering mottok en klage i 2016 og tre klager i 2017.

4 Merknader til bestemmelsen i lovforslaget

Til § 3 annet ledd, annet punktum

Endringen medfører at klageorganet ikke har vedtakskompetanse, men gir sin anbefaling til Norsk akkreditering som avgjør om klagen skal tas til følge. Det gjøres med dette unntak fra forvaltningslovens § 34 og klageorganets kompetanse. Etter forvaltningsloven § 34 skal klageorganet foreta en fullstendig ny prøving av enkeltvedtaket. Forslaget til § 3 annet ledd annet punktum innebærer at enkeltvedtak om akkreditering ikke kan fullt ut prøves i klageomgangen, men at klageorganet gir en rådgivende uttalelse og at endelig vedtak i klagesaken treffes av Norsk akkreditering. § 3 annet ledd annet punktum er etter departementets vurdering i overensstemmelse med forordningen (EF) nr. 765/2008 artikkel 5 nr. 5. Gyl-

digheten av norsk akkrediterings vedtak om akkreditering vil på vanlig måte kunne prøves for domstolene.

Til § 3 tredje ledd

§ 3 tredje ledd gir departementet hjemmel til å gi forskrifter med utfyllende bestemmelser om klageordningen. Endringen medfører en utvidelse av departementets forskriftshjemmel.

Nærings- og fiskeridepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i EØS-vareloven (behandling av klager på avgjørelser om akkreditering).

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i EØS-vareloven (behandling av klager på avgjørelser om akkreditering) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i EØS-vareloven (behandling av klager på avgjørelser om akkreditering)

I

I lov 12. april 2013 nr. 13 om det frie varebytte i EØS.

Skal § 3 annet og tredje ledd lyde:

Enkeltvedtak om akkreditering kan påklages til Norsk akkrediterings klageutvalg. *Klageutvalget kan ikke treffe vedtak i saken, men gir en anbefaling til Norsk akkreditering, som avgjør om klagen skal tas til følge.*

Departementet kan gi forskrifter om utøvelse av akkrediteringsvirksomhet, *om klagebehandlingen* og om betaling for tjenester som utføres av Norsk akkreditering.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

